

Petridesz J. rajza.

HIVATALOS TUDÓSÍTÁSOK.

Fölvívás. *A magyar iparművészeti* társulat főnnállása óta kiváló gondot fordított karácsonyi tárlatainak rendezésére, a melyek útján a magyar művészi iparnak fokonsint való fejlődését évről évre kívánta a közönségnek bemutatni. Egyszersmind kedvező alkalmat akart nyújtani a művészi iparosoknak, hogy legjobb termékeiket értékesítsék, a vevő közönségnek, hogy ünnepi ajándékul szabatos kivitelű, s műbecsű hazai munkákat közvetlen forrásból beszerezhessenek.

Örömmel mondhatjuk, hogy a lefolyt évek alatt a karácsonyi tárlatoknak sikere következetesen fokozódott. Jelesül a tavalyi tárlat előzőit nemcsak gazdagságra nézve múlta felül, hanem igen jelentékeny anyagi eredménnyel is dicsekedhetett.

A folyó 1899. évi karácsonyi tárlatnak anyagi sikerét is biztosítottuk veszszük. Mert remélhető, hogy Ő Felsége a király, úgy mint tavaly, ez idén is nagyobb összegben fog a karácsonyi kiállításon iparművészeti tárgyakat vásárolni, továbbá a

nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter úr részéről is nagyobb összeg várható, a melyen az iparművészeti múzeum s egyes vidéki múzeumok számára alkalmas tárgyak lesznek beszerezendők. De maga a társulat tekintélyes összegben fog nyereményeket vásárolni, a tagjai között rendezendő sorsolására.

A legjelesebb tárgyak kitüntetése céljából a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter által alapított 500 frankos aranyérem, továbbá a társulatnak több díja s elismerő oklevele kerül kiosztásra.

Tisztelettel fölvívjuk tehát mindazokat a t. művészeket, művészi iparosokat, gyárakat, intézeteket, kik iparművészeti tárgyaknak tervezésével vagy előállításával foglalkoznak, hogy karácsonyi kiállításunkon részt vegyenek.

Társulatunk kötelességszerűen különös súlyt helyez arra, hogy a kiállításra kerülő iparművészeti tárgyak jó eredeti tervek után készüljenek.

Tájékoztatásunk végett kérjük a t. ki-

állítókat, hogy a karácsonyi tárlatunkra szánt munkáikat f. évi augusztus hó végeig a titkári hivatalnál (Üllői-út 33.) bejelentésük. A beküldésnek végső határideje f. évi október hó 15-dike.

A kiállított tárgyakért társulatunk helypénzt nem szed, s csak a tényleg eladott, vagy a kiállításon megrendelt tárgyak vételárából von le 5%-nyi kezelési illetményt. Az esetleges biztosítási költségek azonban a t. kiállítókat terhelik.

A beküldött tárgyak csakis társulatunk juriyének ítélete alapján bocsáthatók a kiállításra.

Budapest, 1899. évi május havában.

Ráth György, *Radisics Jenő,*
elnök. az orsz. iparművészeti múzeum
igazgatója.

Györgyi Kálmán, titkár.

*A m. iparművészeti társulat karácsonyi kiállítását ez évben az országos iparművészeti múzeummal együttesen rendezzi, mely engedélyt kért a vallás- és közoktatásügyi minisztertől arra, hogy a karácsonyi kiállítás költségeire fordíthassa dotációjának egy részét. A főntebbi fölhívás kapcsán a kiállításra vonatkozólag még közölhetjük, hogy a múzeum nagy fedett udvarának bal szárnyát egy teljesen berendezett s a jobbmódú polgárok viszonyaihoz mért lakás fogja elfoglalni. A berendezés minden egyes darabját művészek tervezik, szem előtt tartva azt a követelményt, hogy az illető tárgyak olcsók is legyenek. E szerint a magyar közönségnek módjában lesz a kiállításon egy teljesen *modern* polgári lakást látni, a milyen eddig — tudunkkal — Magyarországon még nincs.*

Az iparművészeti iskolában f. év szeptember havában életbe lép a lakásberendezési tanfolyam, melyet a törvényhozás a f. évi költségvetés keretében engedélyezett. A legélénkebb hálával viseltetünk a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr iránt, akinek bölcsesége tette lehetővé, hogy ez az — úgy az orsz. iparegyesület, mint az érdekelt szakmák által oly régen sürgetett, hazánkban egyedül álló s így nagy

hézagot pótló — szakosztály az iparművészeti iskola kebelében létesülhetett. Ha az ország áldozatkészsége a jövő évben megengedi azt, hogy az iskola magát az *esti tanfolyamokkal* kiegészítse (melyekben a nappal mukájuk után járó és magukat tovább képezni akaró segédek kaphatnának elméleti, gyakorlati és művészi oktatást), úgy a maga egészében teljesebnék azoknak a nagy reformoknak az elseje, a melyet az iskola igazgatója e lapok első évfolyamának 2-ik számában (1897. szeptember hó) közzétett programmjában, mint alkotandókat kérelmezett. Ezután jöhet csak szóba a reformoknak másodika, vagyis az iskolának műhelyekkel való kibővítése és így a tanulóknak az élet praksisára való tökéletesebb előkészítése.

A lakásberendezési és iparművészeti rajzoló és tervezők szakosztályának tananyaga feleleli a belső berendezés egész terét: fából, fémből, kőből, anyagból, üvegből készült tárgyakat, szövet-mintáknak, hímzéseknek, csipkéknek stb., valamint világi és egyházi interiőröknek tervezését. A szakosztály tanmenete a körébe vágó iparművészeti tárgyaknak szakszerű tanulmányozásában, elemzésében (decompozíció) áll, egybekötve e tárgyak stíljének, anyagának, szerkezetének, művészi és tehnikai megalakításának magyarázatával. Utbaigazítás és utasítás az e tárgyak elkészítésére alkalmas művészi és minden részletben tökéletesen kész műhelyi részletrajzoknak elkészítésére. Végre önálló tervezéseknek kivitele és műhelyi részletrajzok. A teljes tanfolyam — úgy mint a többi — 5 évből áll; két előkészítő osztály és három szakosztályból. A felvételi föltételek is azonosak az iskolának eddigi fölvételi feltételeivel: *rendes* tanulók számára a végzett 4 középiskola vagy fölvételi vizsga; *vendéglátogatók* számára az eddig tett prakszis, beigazolt hivatás és képesség. Közvetlenül a szakosztályba szintén lehet *rendes* tanulóul fölvételi vizsga alapján belépni. Az előkészítő osztályba hivatalból fölvehető az állami fém-vasipari vagy faipari szakiskolának II. osztályát jeles eredménnyel végzett tanulók.

Fölvívjuk erre a tanfolyamra az érdeklődő szülőknek, nemkülönben az asztalos-, kárpitos-, gombkötő-, lakatos- stb. mestereknek a figyelmét. Műhelyeinknek rajzolói, tervezői még háromnegyed részben idegenből kerülnek hozzánk, aránylag igen jól fizetett állásokba. Mert jó építészeket, jó asztalosokat, lakatosokat stb. ugyan már nevelünk, de bútortatót, kárpitos-munkát, egész berendezéseket művésziesen tervezni és részletezni tudókért még mindig a külföldre kell mennünk. Ifjaink nevelésében és keresetképességében ezt a nagy hézagot az iparművészeti iskola lakásberendezési és iparművészeti tervezőknek a tanfolyama fogja kitölteni és kezükbe azt a fegyvert adni, a melylyel a külföldi személy- és stílus-importot beszüntethetik.

Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek gyarapodása az 1899. év első negyedében.

I. A j á n d é k o z á s o k. *A) Fémmunkák.* Czéhkanna, ón, 1735-ből. Takácsok czéheé volt. — Füles kanna, vörösréz, részben aranyozva, trébelt virágdiszítéssel. XIX. századi török munka. — Füles kanna, ezüst, trébelt növénydiszítéssel. XVIII. századbeli török munka. Ajándékozta Freiburger Samu, Budapest. — Könyvtábla-dísz, aranyozott bronz. Szent-Máté evangelista domborműves mellképe. XVII. század. Ajándékozta Herrnfeld Vilmos, Pozsony. — Órarúgónak fedőlemeze, 18 drb; különböző diszítésű, áttört műve a XVIII. és XIX. századból. Ajándékozta Forrer Rudolf, Strassburg.

B) Keramikai munkák. Burkolattégla, 11 drb, ónmázzal és sokszínű figurális és geometriai mustrás festéssel. XVI. századbeli olasz munka. — Kanna, lágycerép, ónmázzal, kék színű diszítéssel. Delfti modorban készített német munka a XVII. század végéről. — Díszedény, lágycerép, ónmázzal, kék színű diszítéssel. XVIII. századbeli, delfti modorban készített német munka. — Díszedény, porcellán, kék színű festéssel. XVIII. századbeli japáni munka. Ajándékozta: Freiburger Samu, Budapest.

C) Bőrdíszművek. Könyvfedél, 18 darab, fehér disznó- és barna borjúbőr, préselt

diszítésekkel s aranyozott ornamentumokkal. XVI., XVII. és XVIII. századbeli német készítmények, köztük egy pár nagyszombati. Ajándékozta báró Weissenbach János, Tab.

D) Hímzések, szövetek. Cretonne-szövetek, tíz darab, sokszínű nyomással, modern készítmények, Hamilton és Sons londoni gyárából. Ajándékozta Radisics Jenő, iparművészeti múzeumi igazgató, Budapest. — Hímzés, két darab, fekete selyemalapon, sokszínű selyem-, arany- és ezüsfonállal. XVIII. századbeli khinai munka. — Hímzés, kék selyemalapon sokszínű virágok. Modern khinai készítmény. — Hímzés, 4 darab, sokszínű selyemmel és aranyfonállal készült modern khinai tambura-munka. Ajándékozta gróf Széchenyi Béla, Budapest. — Asztalkendő, két darab, damaszt. A jelen század elejéről. Ajándékozta Keresztes Rózsa úrnő, Budapest.

E) Fafaragászat. Pipa, faragással diszített fa, a XVIII. századból. Ajándékozta Lueff Elemér, Budapest.

II. V á s á r l á s o k. *A) Fémmunkák.* Erelyetartó, galvanoplasztikai másolata a zárai székesegyház egyik XV. századbeli tárgyának. Készítette Herpka Károly, Budapest. — Kehely, galvanoplasztikai másolat; zárai XIV. századbeli eredetije után készítette Herpka Károly, Budapesten. — Ládika, ezüsteel berakott vas, kékre festett csillámlemezekkel alábélelve, XVIII. századbeli munka. — Ládika, öntött sárgaréz, XVII. századbeli keleti munka. — Krisztus, feszületről való, aranyozott bronz, XVI. század. — Alak, ezüst, az 1844. évi Védogyület emlékére készítve. — Könyvtábladísz, 4 darab, öntött s aranyozott bronz, egyenként a négy evangelistának domborművü mellképét ábrázolják. XVII. század. — Könyvdiszítés, öntött bronz, női fejet ábrázol. XVII. század. — Pecsétnyomó, 2 darab, ezüst, bevéselt címerekkel. XVIII. század. — Ajtócska, kovácsolt vas, áttört csúcsíves részletekkel, XV. század. — Melltű, arany, köralakú lapján egy mosolygó nő mellképe: le sourire. Mintázta Jules Chéret, Párisban. — Melltű, arany, köralakú lemezén egy hárfázó nőnek domborműves mellképe:

la musique. Mintázta Alexandre Charpentier Párisban.

B) Keramikai munkák. Burkolattégla, 12 darab, keleti izlésű, mértani mustrákkal. Spanyol, XVII. század. — Tál, 2 darab, keménycserép, sokszínű zománc-diszítéssel. Perzsa gyártmány. — Terra sigillata edény, domborműves növény- és figurális diszítéssel. Találatott Föveny-pusztán, Fehérmegyében. Antik római. — Csésze, tányérjával, porcellán. A csészén Erdély címere, a tányéron: „Élyen a Magyar Generális!” Bécsi munka 1826-ból. — Díszedény, keménycserép, kék eozin-mázzal. Modern Zsolnay-féle készítmény.

C) Bőrdíszművek. Könyvkötés, fehér pergamen, aranyozással. XVII. századbéli német munka. — Könyvkötés, borjúbőr, aranyozással. Velencei. XVI. század. — Könyvkötés, barna borjúbőr, aranyozással. XVI. század.

D) Hímzések, szövetek. Szövetek és hímzések, 3 darab, sokszínű selyemmel, khinai munkák. — Szövetnyomatok, 10 darab, XII–XIV. századbéli példányok a Rajna vidékéről, Siegburgból, Kölnből, egy darab egyiptomi sírból. Szövetek, 68 darab, gyapjúból, lenből, selyemből, byssusból, egyszínűek vagy sokszínű növény s figurális diszítéssel beszöve vagy hímezve. Egyiptomi sírokból valók s a Kr. előtti 3000. évből a Kr. utáni VIII. századig terjedő időkből valók, egyiptomi, byzanci, vagy arabs készítmények. Lelőhelyeik: Théba, Karnak, Fájum, Zakkara, Achmim-Panopolis stb. — Párnabetét, 2 drb, fehér vászon aranyfonállal hímezve. XVII. századbéli magyar. — Hímzés, sárga selyemalapon, sokszínű selyem- és aranyfonállal, növénymotívumok. XVIII. század. — Hímzés, kék selyemalapon természetes színű campanulák, oxalysok és primulák. Tervezte és készítette Edith Olga Armour, Batterseaben. Az 1898. évi angol National Competition-on ezüstéremmel kitüntetve. — Hímzés, 5 darab, tüllalapon nyitott fehér selyemmel és aranyfonállal növények. XVII. század, magyar. — Csipke, 3 drb, mint az előbbeni. XVII. századbéli magyar kézimunka.

E) Üvegtárgyak. Díszedény, 2 drb, sokszínű üveg, virágalakú. Modern. Tervezte Koepping tanár, készítette Zitzmann.

F) Gipszmunkák. Gipszöntvény, 4 drb, domborműves tanulmányok John Woodtól, James Strutt-tól, F. Maytól és G. Swaish-tól. Az 1898. évi angol National Competition-on arany, illetve ezüstéremmel kitüntetett munkák.

Mihalik József,
múzeumi őr.

Köszönet. Az iparművészeti iskola a legnagyobb örömmel rója le a nyilvánosság előtt Zala György szobrász-művész úrnak köszönetét és háláját, hogy az iskola mintagyűjteménye számára hatvan darabnál több gipszöntvényt ajándékozott. Ezek az öntvények, részben tanulmányozásra alkalmas emberi testrészeknek a reprodukciói, részben mellszobrok (aradi vértanúk stb.). Nagy értékűek Ő Felségének a királynak és boldogult királyasszonyunknak életnagyságú mellszobrai, melyek szintén az adományozott művek között vannak. Bár e nemes példa nyomán indulva, többi szobrász-művészeink is juttatnának egyet-mást anyagkincsből az iskolának, hogy a növendékek magyar művészek művein is, és ne csak a külföldiekén, okulhassanak.

A m. kir. iparművészeti társulat választmánya 1899. évi március hó 15-én, Ráth György elnöklése mellett ülést tartott, a melyen jelen voltak Beck Dénes, dr. Forster Gyula, Gerlóczy Károly, Kiss István, dr. K. Lippich Elek, budahegyi Pauer Leó és Thék Endre választmányi tagok. Jegyző: Györgyi Kálmán titkár. Az elnök megnyitja az ülést s jelenti, hogy Szalay Imre másodelnök, Fischer Ignác, Fittler Kamill és Radisics Jenő vál. tagok kimentették távolladásukat. A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére az elnök B. Pauer Leó vál. tagot kéri fel. Az utolsó választmányi ülés jegyzőkönyvét a választmány felolvasottnak tekinti, miután annak tartalma a társulat közlönyében már megjelent s ennélfogva az hitelesítették. Az elnök bejelenti, hogy Ruprich Károly vál. tag nagy elfoglaltsága miatt leköszönt a választmányi tagságról.

A választmány a lemondást sajnálattal tudomásul veszi s elhatározza, hogy Ruprich K. helyét a legközelebbi közgyűlésen tölteti be. A kultuszminiszternek leiratát, melyben értesíti a társulatot, hogy a *Magyar Iparművészet* segélyezésére a f. évre úgy mint tavaly, 3900 forintot folyósított, a választmány köszönettel tudomásul veszi. Az orsz. iparegyesület köszönetét fejezi ki a társulatnak, hogy sikeresen intézte oklevele tervrajzának pályázatát. A társulat karácsonyi kiállítása alkalmából kiosztandó díjak odaítélésével megbízott bizottságnak jelentését a választmány helyesléssel tudomásul veszi. Ugyanez a bizottság a kapott fölhatalmazás alapján ezernegyven forintért harminchét nyereséget vásárolt a sorsolásra, mely március hó 7-én volt politikai biztos jelenlétében. A sorsolás eredményét a választmány szintén tudomásul veszi. Elnök jelenti, hogy a pesti hazai takarékpénztár-egyesület újabban száz forinttal gyarapította a társulat alaptőkéjét, továbbá, hogy Beschorner A. M. csász. és kir. udvari műércöntő két értékes bronzszobrot ajándékozott a társulatnak s ezzel a társulat alapító tagja lett. Örvendetes tudomásul szolgál. A társulat bronzszobrainak sokszorosítására, illetőleg azoknak forgalomba hozatalára vonatkozólag a budapesti Beschorner A. M.-féle műércöntőde ajánlatot tett. A választmány felhatalmazza az elnököt, hogy az erre vonatkozó szerződést az öntőde igazgatóságával megkösse, általában pedig, hogy a szobrok sokszorosítását és forgalomba hozatalát ellenőriztesse. Egyben megbizta a választmány dr. K. Lippich Elek vál. tagot és Györgyi K. titkárt, hogy az eddig elkészült mell-szobroknak fémmintáit megtekintsék. Elnök jelenti, hogy az „*Iparművészet Könyvé*”-nek anyaga jórészt már együtt van, annyira, hogy a mű mindkét első kötetét még az év folyamán közrebocsátani lehet. A két kötetnek terjedelme meg fogja haladni a 60 ívet. Számos becses melléklet fogja diszíteni a művet, melyek az újabb művészi sokszorosító eljárásokkal készültek. Az Athenaeummal a könyv kiadása iránt kötött szerződés következtében társulat a mű-

ből 300 példányt kap; ezenkívül meg lett állapítva, hogy a társulati tagok a bolti árnak feléért kaphatják a művet. A választmány a bejelentést helyesléssel tudomásul veszi. A 1900. évi párisi nemzetközi kiállításra vonatkozólag az elnök bejelenti, hogy a kapott megbízás alapján, mint a XII. és XV. főcsoportoknak elnöke, az ügykörébe tartozó összes alcsoportoknál az előkészületeket jóformán már befejezte. Nevezetesen a szükségelt tervrajzok és minták elkészítésére kiváló művészek közreműködését tudta megnyerni s így remélhető, hogy a művészeti koncepció eredetisége dolgában nem fogunk mögöttébb állni más nemzeteknél. Nagyban fogja emelni a párisi kiállítás magyar iparművészeti csoportjainak előkelő színvonalát az a körülmény, hogy Ő Felsége a király legkegyelmesebben megengedte, hogy a budai palota számára készülő kiválóbb iparművészeti tárgyak, illetőleg kész intérieurök (szt. István terem, magyar szoba) kiállítassanak, továbbá, hogy az országháznak egy díszesebb terme, a sz. főv. polgármesterének e célból megrendelt fogadó szobája, az erzsébetvárosi templom belső berendezésének egy része, stb. szintén a magyar iparművészeti csoportban kiállítva lesz. Szóval, immár alaposan remélhetjük, hogy a magyar iparművészet méltó módon lesz bemutatva a párisi kiállításon. A választmány ezt a jelentést örvendetes tudomásul veszi. A közgyűlés idejét a választmány f. évi április hó 9-dikére, d. e. 11 órára tűzi ki. A f. évi kiadásokat és bevételeket a választmány úgy irányozza elő, hogy 15.050 frt kiadással szemben 15.586 frt 53 kr bevétel áll, és egyszersmind kimondja, hogy a mennyiben a folyó kiadások s bevételek az előirányzatnál kedvezőbben alakulnának, a felesleg a kiadások 7. sz. tételének [tervek, megrendelések, vételek a tagok között való sorsolásra] felemelésére fordítassék. Tekintettel arra, hogy a *Magyar Iparművészetnek* legközelebbi száma csak május havában fog megjelenni, az elnök indítványára a választmány elhatározza, hogy a közgyűlés elé terjesztendő jelentését külön füzetben közre-

bocsátja, a melyben a tagoknak névsora és egyéb hivatalos közlemények is lesznek. Ezt a füzetet mint a *Magyar Iparművészet*-nek rendkívüli számát valamennyi tagnak és előfizetőnek meg fogják küldeni, annélkül, hogy annak költségei a lap budgetjét terhelnék. Titkár Radisics Jenő, az orsz. iparművészeti múzeum igazgatójának megbízásából bejelenti, hogy az igazgató fölhatalmazást fog kérni a kultuszminisztertől, hogy a kiállítások rendezésére előirányzott ezer forintnyi dotációját ez évben a karácsonyi kiállítás céljaira fordíthassa. A választmány a bejelentést örömmel tudomásul veszi, és ennek kapcsán megbizta Radisics Jenő vál. tagot s a titkárt, hogy a karácsonyi kiállítás előkészítésére s sikerének biztosítására szükséges összes intézkedéseket megtegyék s e célra az előirányzat 7. pontjában fölvevett összegnek egy részét fölhasználhassák. Beck Ö. Fülöp medailleur azzal az ajánlattal fordul a társulathoz, hogy készíttesse el vele a szt. Erzsébet érmet, melyet azután mint bijout és különböző ékszereken lehet alkalmazni. Ajánlatához részletes költségvetést csatolt. Mielőtt a választmány Beck ajánlatára nézve érdemlegesen határozna, megbizta b. Pauer Leót és a titkárt azzal, hogy egyik-másik tekintélyes ékszerész meghallgatása után, véleményes jelentést tegyenek a fölött: miként lehetne a szóban levő érmet legcélszerűbben értékesíteni, illetőleg kelen-dőségét biztosítani, anélkül hogy a társulatra a vállalkozás nagyobb kockázattal járjna. Horti Pál tanár hatszáz forint kölcsönt kér a társulattól, hogy már bejelentett találmánya érdekében magának megfelelő zománcégető kemencét állíthasson s nemes zománcszíneket vásárolhasson. Miután a választmány Horti eddigi munkásságából elég biztosítékot lát arra, hogy ő a kért kölcsönt célszerűen fel fogja használni, a 600 frtnyi kölcsönt neki megszavazza a szokásos föltételek mellett. Az elnök jelenti, hogy miután tudomására jutott, hogy ifj. Vastagh György a budai kir. palota számára egy igen sikerült szoborcsoportot készít, mely egy ágaskodó lovat zabolázó csikóst ábrázol: a művészszel tárgyalásba bocsátkozott a szo-

bornak kisebb méretben való sokszorosítása ügyében. Vastagh kijelentette, hogy 300 frtnyi áron átengedi a szobornak kisméretű mintáját, ha annak minden eladott példánya után 30% jutalékot kap. Miután a választmány a művész feltételeit méltányosoknak tartja, felhatalmazza az elnököt, hogy egyfelől Vastaghot a kisméretű minta elkészítésével megbizta, másfelől, hogy a Beschorner-féle öntődével szerződést kössön a sokszorosításra és a szobornak forgalomba hozatalára nézve. Végre a titkár jelenti, hogy az utolsó választmányi ülés óta hatvanhat új tag lépett a társulat kötelékébe, ami örvendetes tudomásul vétett. Erre az elnök az ülést berekeszti.

A magyar iparművészeti társulat 1899. évi április hó 9-én délelőtt 11 órakor az orsz. iparművészeti múzeumban tartotta XIV. rendes évi közgyűlését. Az elnöki széket Szalay Imre, a társulat másod-elnöke foglalja el, jegyző Györgyi Kálmán titkár.

Jelen vannak: Czigler Győző alelnök, Kiss István, Radisics Jenő, Beck Dénes, Gerlőczy Károly, budahegyi Pauer Leó, Forster Gyula, dr. Czobor Béla választmányi tagok s a társulatnak számos tagja.

Az elnök megnyitja az ülést s konstatálja, hogy annak napja és tárgysorozata az alapszabályokban megkívánt módon ki volt hirdetve. Jelenti továbbá, hogy Ráth György, a társulat elnöke, egészségi okok miatt távol lévén a fővárostól, nem jelenhetik meg a közgyűlésen. A közgyűlés jegyzőkönyvnek hitelesítésére az elnök felkéri dr. Matlekovics Sándor v. b. t. t. és Gerlőczy Károly ny. alpolgármestert, társulati tagokat.

A választmánynak jelentését a társulat 1898. évi működéséről a közgyűlés felolvasottnak tekinti s tudomásul veszi, miután ez nyomtatásban megjelent s előzetesen a tagoknak meg lett küldve.

A titkár felolvassa az 1898. évi számadások megvizsgálására a mult közgyűlés által kiküldött számvizsgálóknak jelentését, s ennek alapján a közgyűlés megadja a választmánynak a felmentést.

Az idei számadások megvizsgálására a közgyűlés közfelkiáltással megválasztja Benke Gyula orsz. képviselőt és Hoffmann Alfréd társulati tagokat.

Mielőtt a közgyűlés a napirend következő pontja, a vezértitkári tisztség betöltése felett határozná, az elnök felolvassa az 1898. november hó 22-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyvének azt a pontját, a melyben a választmány elhatározta, hogy a vezértitkári tisztségre Györgyi Kálmán tanárt jelöli, ki több mint négy év óta ideiglenes minőségben, buzgón és lelkiismeretesen végzi a titkári teendőket, s egyúttal javasolja, hogy tiszteletdíja is felemeltessék. Ennek alapján a közgyűlés elfogadván a választmánynak javaslatát, egyhangulag megválasztja Györgyi Kálmánt a társulat vezértitkárává s évi tiszteletdíját 800 frtban állapítja meg. Györgyi Kálmán — ki e pont tárgyalása előtt a teremből távozott — visszahivatván, háláját fejezi ki a közgyűlésnek a benne helyezett bizalomért s igéri, hogy tőle telhetőleg azon lesz, hogy hatáskörét sikerrel betöltse.

Az 1899. évi költségvetésre nézve a közgyűlés elfogadja a választmány javaslatát, a mely szerint 15.050 frt kiadással szemben 15.586,53 frt bevétel áll.

Az alapszabályok 26. §-a értelmében a választmányból kilép az 1896. évben megválasztott kilenc tag. Betöltendő ezeken kívül Ruprich Károly helye, ki a f. évben leköszönt a választmányi tagságról. Ennek következtében az elnök felhívja a közgyűlést, hogy titkos szavazással válaszszon tíz tagot s felkéri Kiss István, Dr. Majovszky Pál és Almády Géza társulati tagokat, hogy a szavazatokat összeszámolják. A szavazás megejtetvén, a szavazatok összeszámolása után az elnök kihirdeti az eredményt, a mely szerint a közgyűlés megválasztotta választmányi tagokká: *Alpár* Ignácot, *Gaul* Károlyt, *Gelléri* Mórt, *Jungfer* Gyulát, *Kiss* Istvánt, *Kriesch* Aladárt, Dr. *Matlekovics* Sándort, budahegyi *Pauer* Leót, *Rauscher* Lajost, *Szterényi* Józsefet és *Thék* Endrét. Erre az elnök a közgyűlést berekesztette.

A m. iparművészet társulat választmánya 1899. április hó 29-én *Ráth* György elnöklése mellett ülést tartott, a mely jelen volt *Szalay* Imre másodelnök, *Fischer* Ignác, *Fittler* Kamill, *Gaul* Károly, *Gelléri* Mór, *Gerlóczy* Károly, *Kriesch* Aladár, *Matlekovics* Sándor, *Pauer* Leó, *Radisics* Jenő és *Zsolnay* Miklós választmányi tagok. Jegyző: *Györgyi* Kálmán titkár.

Az elnök megnyitja az ülést s bejelenti, hogy *Beck* Dénes választmányi tag kimentette távolmaradását. Melegen üdvözi a közgyűlésen megválasztott új vál. tagokat s a vezértitkárt, a kiknek buzgó közreműködését kéri. A jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére *Radisics* Jenő választmányi tagot kéri fel.

A szakosztályokat a választmány a következőképpen alakítja meg:

I. szakosztály (fa-, fém- és csontipar). Elnök: *Radisics* Jenő, helyettes elnök: *Thék* Endre. Tagok: *Bánffy* György gróf, *Gaul* Károly, *Gelléri* Mór, *Györgyi* Géza, *Jungfer* Gyula és *Ruprich* Károly.

II. szakosztály (agyag-, üveg- és kőipar). Elnök: *Fittler* Kamill, helyettes elnök: *Fischer* Ignác. Tagok: *Gerlóczy* Károly, *Giergl* Ernő, *Jakabffy* Ferenc, *Keleti* Gusztáv, *Lippich* Elek dr., *Lipthay* Béla báró és *Zsolnay* Miklós.

III. szakosztály (bőr-, papír- és szövőipar.) Elnök: *Forster* Gyula, helyettes elnök: dr. *Matlekovics* Sándor. Tagok: *Beck* Dénes, *Benczúr* Gyula, *Jakabffy* Ferenc és dr. *Kammerer* Ernő.

IV. szakosztály (tervező művészek). Elnök: *Czigler* Győző, helyettes elnök: *Jakabffy* Ferenc. Tagok: *Alpár* Ignác, *Benczúr* Béla, *Csizik* Gyula, *Fadrusz* János, *Faragó* Ödön, *Feichtinger* Gy., *Förk* Ernő, *Györgyi* Géza, *Györgyi* Kálmán, *Hauszmann* Alajos, *Hollós* Károly, *Horti* Pál, *Hüllt* Dezső, *Kiss* István, *Kriesch* Aladár, *Lechner* Ödön, *Loránfi* Antal, *Mátrai* Lajos Gy., *Nádlér* Róbert, *Nagy* Lázár, *Palóczi* Antal, *Pap* Henrik, *Rauscher* Lajos, *Schickedanz* Albert, *Strobl* Alajos, *Székely* Árpád.

A választmány megtekinti *Zala* Györgynek Ő felségét a királyt s Ő felségét dicső-

ült Erzsébet királynét ábrázoló szobrainak kisméretű redukcióit, amelyeknek sokszorosítási jogának megvételére nézve a társulat már előzetesen tárgyalta Zalával. Miután Zala, hivatkozva a redukció alkalmával fölmerült nagy költségekre, az előleges megállapodásoktól eltérően újabb föltételeket szab, a választmány, figyelembe véve Zala indokait újabb szerződést ajánl föl Zalának azzal, hogy neki az eredetileg megállapított ezer koronás tiszteletdíjon felül még megtéríti a két szobor redukciójának költségeit, azon felül biztosítja neki a szobrok eladása után elért tiszta nyereségnek a felét s végre a szobrokból Zalának gyári áron adja a kívánt példányokat.

A Beck V. Fülöp jeles érmészünk által készítenő Erzsébet-érem ügyében a kiküldött megbizottak tárgyalásba bocsátkoztak egy budapesti ékszerésszel, az érmeknek értékesítési ügyében. A választmány az erre vonatkozó jelentést tudomásul veszi s megbizta az elnököt, hogy az illető ékszerésszel a szerződést megkösse.

Az elnök indítványára a választmány elhatározza, hogy tekintettel az „Iparművészet Könyvé“-nek tetemes költségeire, melyekre a társulat költségvetésébe a mint eddig tett kiadásokon fölül fölvetett 2500 forint elégséges födözetet nem nyújt, fölterjesztést intézzen a kultuszminiszterhez, hogy a mű kiadását 2000 frttal segítse.

Ezzel kapcsolatosan a választmány részletesen indokolt fölterjesztésben kérni fogja a kultuszminisztert, hogy iparművészeti célokra a jövő évi budgetjében az eddigi 10.000 forint helyett 20.000 forintot irányozzon elő s pedig: iparművészeti tárgyak megrendelésére és vásárlására 6000 frtot; ösztöndíjakra s utazási segélyekre 1700 frtot; iparművészeti termékek díjazására 1000 frtot; iparművészeti kiadványok segélyezésére 2000 frtot; a *Magyar Iparművészet* c. folyóirat segélyezésére 5300 frtot; a M. Iparművészeti Társulat segélyezésére 4000 frtot.

Titkár felolvassa a kultuszminiszternek folyó évi november és december hónapokban Sz.-Pétervárott és Moszkvában rende-

zendő képzőművészeti és iparművészeti kiállításra vonatkozó leiratát, melyet a képzőművészeti társulathoz intézett, s a melyben a m. iparművészeti társulatot jelöli ki a szóban levő kiállítások iparművészeti csoportja magyar részének rendezésére. A választmány, bár eleve utal azokra a nagy nehézségekre a melyekkel az orosz kiállítás rendezése a jelzett időben jár, miután az összesik a társulat karácsonyi kiállításával, de főleg, mert most kiválóbb művészi iparsainkat a párisi kiállításra való előkészületek teljesen elfoglalják, s nem volna kívánatos, ha a Páris számára készülők előzetesen másutt közszemlére jussanak: megbizta az elnökön kívül *Radács Jenő* választmányt, hogy a kiállítás ügyében az orsz. képzőművészeti társulat részéről ez ügyben kiküldendő bizottsággal érintkezésbe lépjenek s az esetleg szükséges intézkedéseket megtegyék.

Tekintettel a tagok és előfizetők állandó szaporulatára, a választmány elhatározta, hogy a „Magyar Iparművészet“-et ezentul 1600 példányban nyomtatja.

Végül a titkár bejelenti, hogy az utolsó ülés óta harminckét új rendes tag lépett a társulat kötelékébe, mit a választmány örvendetes tudomásul vesz. Erre az elnök az ülést berekeszti.

Új tagok. Folyó évi február hó elseje óta e füzet megjelenéséig hetvenkilenc új tag lépett a társulat kötelékébe, kiknek egy részét már fölvehettük a közgyűlés alkalmából kibocsátott pótfüzetben közzétett taglajstromban. Azóta beléptek a következő új tagok: Gr. *Csáky Károly* v. püspök (Esztergom), *Daitsch* Ede városi orvos (Felka), *Eördögh* István asztalos (Budapest), *Győri áll. főreáliskola, Győri áll. főreáliskola ifjusági önképző köre, Győri kath. főgymnázium önképzőköre, Jankovics* Besán Ilka (Terezovác), *Jobst* Béláné (Pécs), *Karkovány* Ákos műgy. tanársegéd (Budapest), *Kolozsvári áll. tanítóképző tanári könyvtára, Kolozsvári áll. tanítóképző önképző köre, Leitersdorfer* Béla (Budapest), *Lőcsei áll. főreáliskola önképző köre, Mártonfy* Béla, MÁV. főmérnök (Budapest),

Paulay Gyula főmérnök (Temesvár), *Pécsi róm. kath. főgymnasium önképző köre*, Dr. *Rada István* kanonok (Veszprém), Dr. *Ranschburg Pál* ideg orvos (Budapest), *Tarján W. Gyula* áll. képzőint. kézimunkatanító (Kolozsvár), *Versényi Gábor* áll. képzőint. tanár (Kolozsvár), *Veszprémi róm. kath. főgymnasium, Zombori áll. főgymnasium tanári könyvtára.*

Képzőművészeti pályázat. A hazai képzőművészet érdekeinek egy nagylelkű pártfogója által alapított, s jelenleg 2100—2100 firtot képező két festőművészeti ösztöndíjra, a m. orsz. képzőművészeti tanács, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister úr megbízásából ezennel pályázatot hirdet, az alapító szándékainak megfelelő következő feltételek mellett:

Pályázhatnak *a művészeti iskolai képzésen már túl lévő oly fiatal festőművészek*, és pedig csak férfiak, kik magyar állampolgárok, s főleg az állat- és illetőleg a tájfestésben kívánják *sikerekkel igazolt képességüket tökéletesíteni.*

A folyamodók kérvényében okmányokkal igazolandó:

- a) a folyamodó életkora,
- b) magyar honossága,
- c) iskolai előképzettsége,
- d) művészi haladottsága, — mire nézve

mutatványművek (befejezett festmény, tanulmányok, rajzok, színvázlatok) oly számban melléklendők, hogy tudásáról és tehetségéről teljes tájékozást nyújthassanak. Ezeket túl hivatkozás történhetik esetleg kiállított művekre is.

A folyamodónak írásban kell kötelezettséget vállalnia arra nézve, hogy amennyiben az ösztöndíjat elnyerné, tanulmányait, és pedig a jelzett irányban, Münchenben vagy Düsseldorfban fogja folytatni. Másutt — Páris kivételével — szintén felhasználhatják ugyan továbbképzésükre a nyert összeget az ösztöndíjasok, de ez csak kellokép megokolt esetekben, a m. orsz. képzőművészeti tanács hozzájárulása alapján történhetik.

Az ösztöndíj csak egy évre szól, s második, esetleg harmadik évre egy és

ugyanaz a művész csak oly esetben nyerheti el, ha tanulmányainak a m. orsz. képzőművészeti tanács előtt igazolt eredménye őt érdemessé teszi rá.

A sajátkezüleg írott folyamodványok, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministeriumhoz címezve a m. orsz. képzőművészeti tanácsnál (Budapest, Hold-utca 8. sz. a. vallás- és közokt. ministerium III. ügyosztályában), a f. évi május hó 1-éig, déli 12 és 2 óra közt nyújtandók be.

Elkésve érkező folyamodványok a pályázatból feltétlenül ki vannak zárva.

A mutatványművek elhelyezésére nézve Dr. K. Lippich Elek, a m. orsz. képzőművészeti tanács előadója ad felvilágosítást.

Budapest, 1899. évi március hó.

A magyar országos képzőművészeti tanács.

Értesítés. A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister urnak a *rajztanításra képesítő vizsgálatok* tárgyában 1893. évi szeptember hó 30-án 41.200. szám alatt kelt rendeletével kiadott szabályzatnak 1. §-a értelmében nyilvános középiskolánál, tanítóképző intézetnél, felsőbb leányiskolánál és ipariskolánál, felső nép- és polgári iskolánál rajztanárul vagy rajztanítóul, illetőleg rajztanítónőül rendszeresített minőségben csak szabályszerűen képesített egyének lévén alkalmazhatók: felhívom az érdekelrajztanárjelölteket és ideiglenesen alkalmat zott rajztanítókat, kik a folyó 1898/99. tanév végén megtartandó képesítő vizsgálatra jelentkezni óhajtanak, hogy ezen vizsgálatra bocsátatás iránti kérvényüket kelloen felszerelve és bélyeggel ellátva legkésőbb f. évi március hó 15-éig alulirothoz (Budapest Andrassy-út 71. sz.) küldjék be.

A folyamodványhoz csatolandók: a) a jelentkezőnek rövid életrajza, melyben különösen kiképeztetésének főirányát, menetét és az arra fordított időt kell jeleznie;

b) a keresztlevel, ill. születési bizonyítvány, melylyel igazolja, hogy legalább 21-ik életévét betöltötte;

c) a végzett tanulmányokat és az előirt általános műveltségét igazoló egyéb bizonyítványok;

d) a hatósági orvos által kiállított bizonyítvány, mely a jelentkezőnek a rajztanítóságra testileg alkalmas voltát igazolja;

e) a geometriai, építészeti, szabadkézi, esetleg műipari rajz köréből való dolgozatok;

f) ha a jelentkező közszolgálatban áll, előljárósága, különben pedig a közhatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvány;

g) esetleg valamely tanintézetnél rajztanítói minőségben folytatott működésről szóló bizonyítványok; végül

h) a vizsgálati díj 20 frt.

A folyamodványban a jelentkezőnek világosan meg kell határozni, hogy mely iskolára kíván képesítést szerezni. Képesítés szerezhető ugyanis az alább megnevezett iskolákra az ugyanott megjelölt előképzettség feltétele mellett.

1. Középiskolák és középfoku iskolák számára, és pedig:

a) a szabadkézi rajzból és rajzoló geometriából, vagy b) ezen tárgyaknak csak egyikéből.

Ezen vizsgálatra bocsáttatás feltétele: a középiskolai érettségi vizsgálat sikeres kiállása és a rajztanárképző tanfolyamának elvégzése.

2. Tanítóképző intézetek, polgári iskolák és ipartanműhelyek számára.

Feltétel: Középiskolai érettségi bizonyítvány, vagy elemi iskolai tanítói oklevél és a rajztanárképző elvégzése.

3. Iparos tanonciskolákra.

Feltétel: A m. kir. iparművészeti iskola, a középiskola, vagy hasonló irányú szakiskola jó sikerű elvégzése, avagy elemi iskolai tanítói oklevél.

4. Rajztanítónői képesítés szerezhető: tanítónőképző intézetek polgári és felsőbb leányiskolák számára.

Feltétel: Elemi iskolai tanítónői oklevél és kellő rajzi szakképzettség igazolása.

Az 1. fokú képesítő vizsgálatához kötött feltételek alól senki sem menthető fel; a többiekre nézve a minister úr fentartja magának a jogot, hogy felölő tehetség mellett és a vizsgáló-bizottság javaslatára egyik-másik feltétellel szemben némi engedményeket tegyen.

Azok a jelöltek, kik akár előképzettség,

akár életkor tekintetében a megszabott feltételeknek nem felelnek meg, a vizsgáló-bizottság elnökénél benyújtandó kérvényüket a vallás- és közoktatásügyi minister úrhoz tartoznak címezni, kérelmezvén az illető feltétel hiányától való eltekintés mellett a vizsgálatra bocsáttatást.

Megjegyeztetik, hogy hiányosan felszerelt, kellően nem bélyegzett, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett kérvények tárgyalás nélkül visszaküldetnek.

Budapesten, 1899. február hó 1-én.

Keleti Gusztáv s. k.

kir. tanácsos,

a m. kir. rajztanár vizsgáló-bizottság elnöke.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium köréből a következő értesítéseket kaptuk: A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister a szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállításán vásárolt két festményt. Stein János „Salamon Sári” és Nyilassy Sándor „Réten” című festményét megvásárolván, a két festményt letétképen a szegedi múzeumnak engedte át; továbbá Orosdy Fülöp budapesti lakosnak, amiért Liszt Ferencnek Munkácsy Mihály által festett arcképét a magy. nemzeti múzeumnak felajánlotta ajándékol; elismerését és köszönetét fejezte ki. Gyalus László építész a műemlékek országos bizottságához tükárrá nevezte ki; végre a tolna-vármegyei múzeumnak az állam által megvásárolt iparművészeti tárgyakból egy 11 drbból álló sorozatot letétképen átengedett.

Az iparművészet a tud. Akadémiában. Az olasz keramika remekművei a renaissance korában cím alatt dr. Wartha Vince május hó 7-én a tud. Akadémia ünnepi közgyűlésén fölolvastatott; a mi tudunkkal ez az első eset, hogy e tudományos testület az iparművészet köréből vett tárgyú fölolvastatást hallott. Ezt mint örvendetes eseményt jegyezzük föl s ez alkalomból melegen üdvözljük érdemes tudósunkat, a kinek a magyar agyagművéség eddig is már oly sokat köszön. Az előadás

végén dr. Wartha ismertette a fémfényű mázoknak előállításí módját, a melyeket tudvalevően az ő eljárása szerint alkalmazták a Zsolnay-gyárban, a mely fém-lüszteres készítményeivel világhírré tett szert.

Rekeszománc? Folyóiratunk legutóbb megjelent (I–II. sz.) füzetében Diner Dénes József a M. Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállítását ismertette, megemlékezik a Rapoport-féle zománcoló társas cég munkáiról, melyeknek egy részét rekeszománosoknak mond. Erre vonatkozólag kapjuk Rapoport úrtól és társaitól következő sorokat, a melyeket szívesen közre bocsátunk:

A kiállított szelencék tehnikájának megjelölésére használt „rekeszománc“ elnevezés a szó szűkebb értelmében ugyan helyes, mert a zománc rekeszekbe van olvasztva; ámde a különböző zománcnemek osztályozásánál a tehnika, az előállításí módszer mérvadó, s nemcsak a szó jelentősége hanem a történetívé vált fogalom.

„Rekeszománc“ nemcsak azt jelenti, hogy a zománc „rekeszek“-ben fekszik, hanem egyszersmind a készítésének módját is meghatározza, nevezetesen, hogy egy síkra olvasztás vagy bármi más eljárás útján fémszövet lesz erősítve, mely szövetnek egyes szálai, a síkra (a sík fölé) alkalmazott zománc bizonyos mezei között mechanikai válaszfalat képeznek. — A rekeszománc hatását elérendő, de a fémszövet nehézkes és körülményes felerősítését elkerülendő, sokan a maratás eljárását alkalmazzák és pedig, hogy a válaszfalakat képezendő felületeket fedő alappal (Deckgrund) bevonják, míg a zománccal kitöltendő síkokat savakkal mélyítik.

Csak hogy ez az eljárás már nem „rekeszománc“, ép oly kevésbé, mint a tömeges

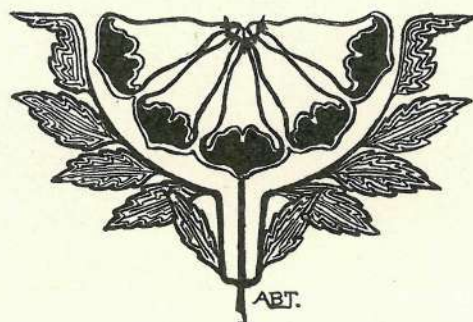
sokszorosítás céljából sík felületekre eszközölt „préselés“, vagy pedig a galvanoplasztikai eljárás.

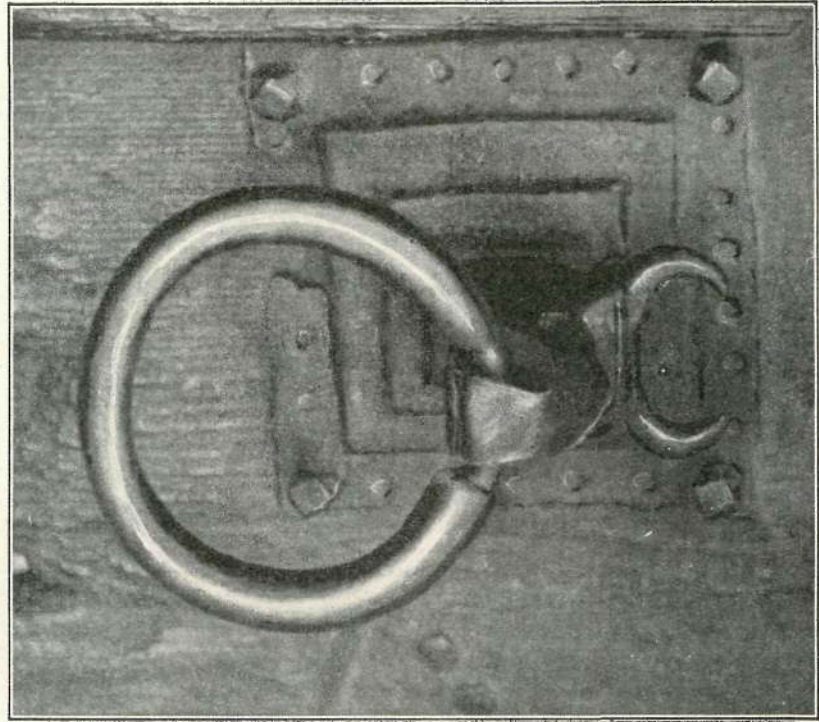
Rapoport úr már évekkel ezelőtt választotta el egymástól a zománcmezőket festés útján, az így festett válaszfalakat pedig fémesítette; ezen eljárásnak annyival kevésbé lehetett célja a „rekeszománc“-ot utánózni, mert rendszeren oly helyeken használta, a hol — mint minden szakember azonnal látta — „rekeszománc“-ot nem is lehetett volna alkalmazni; pl. egy festés közepette, festett címereknel, vagy oly gömbölyű tárgyaknál, a melyeken a rekeszománc alkalmazása (kivitele) roppant nehézségekbe ütközik.

A kiállított 3 szelence orosz stílusban, a 2 kis doboz pedig indus stílusban készült. — Mindkét stílfajta megkivánja, hogy a választó vonaloknak vastagsága egyenletes legyen (Lienienstärke) és ezért ugyanaz a hatás fémvonalakkal is elérhető; de festés által a rekeszek bármely rajzban, formában készíthetők.

Egy félig ügyes rajzoló ecsettel aránytalanul szebbet mívelhet, mint a legügyesebb rekeszománczó (filigránmunkás) harapófogójával. Ecsettel rajzolhat kényekedve szerint leveleket; egy nagyobb pontból kiinduló vonalat mindinkább finomíthatja (vékonyíthatja), sőt formálhatja.

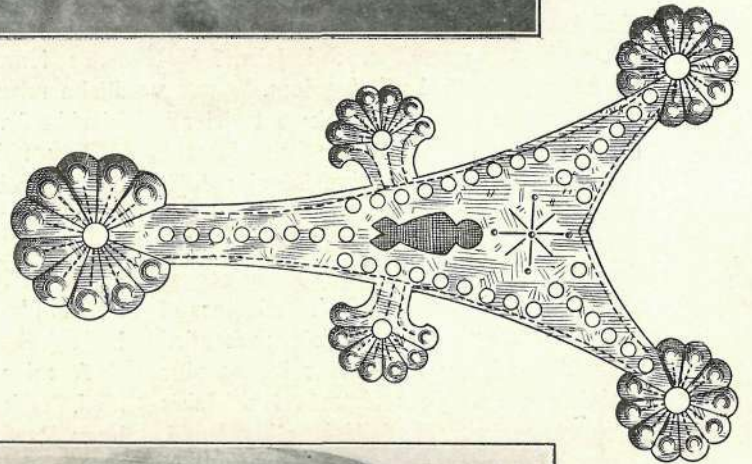
A mi végre az egyszínű lustre-vázát illeti, csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy Rapoport — anélkül, hogy elsőbbségi jogára súlyt fektetne — már e tehnikában kísérletezett, még mielőtt az eosin edények forgalomba kerültek, de ebbeli kísérleteivel teljesen felhagyott, a midőn látta, hogy a zománccal oly nehezen elérhető hatást a kerámiában sokkal könnyebben s olcsóbban lehet elérni.

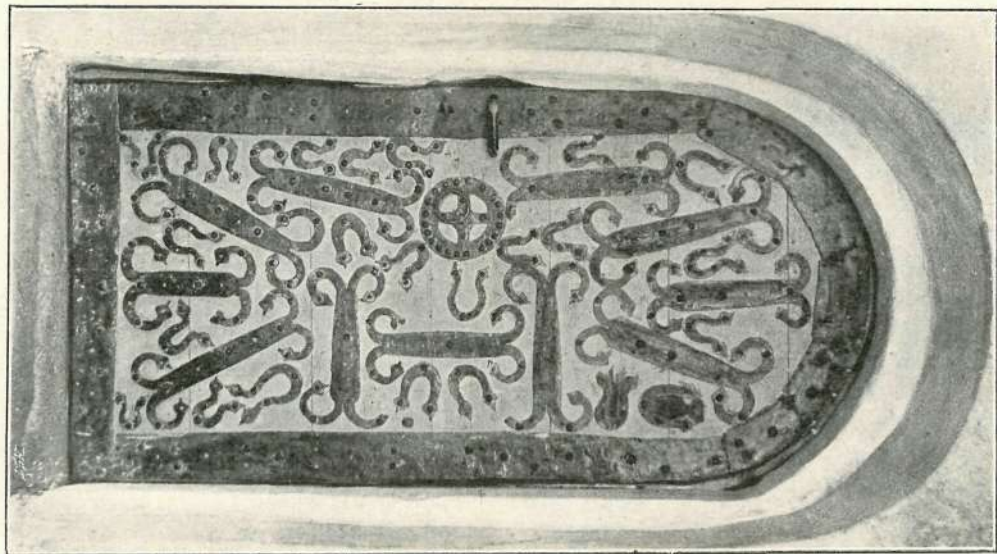

1. ábra.

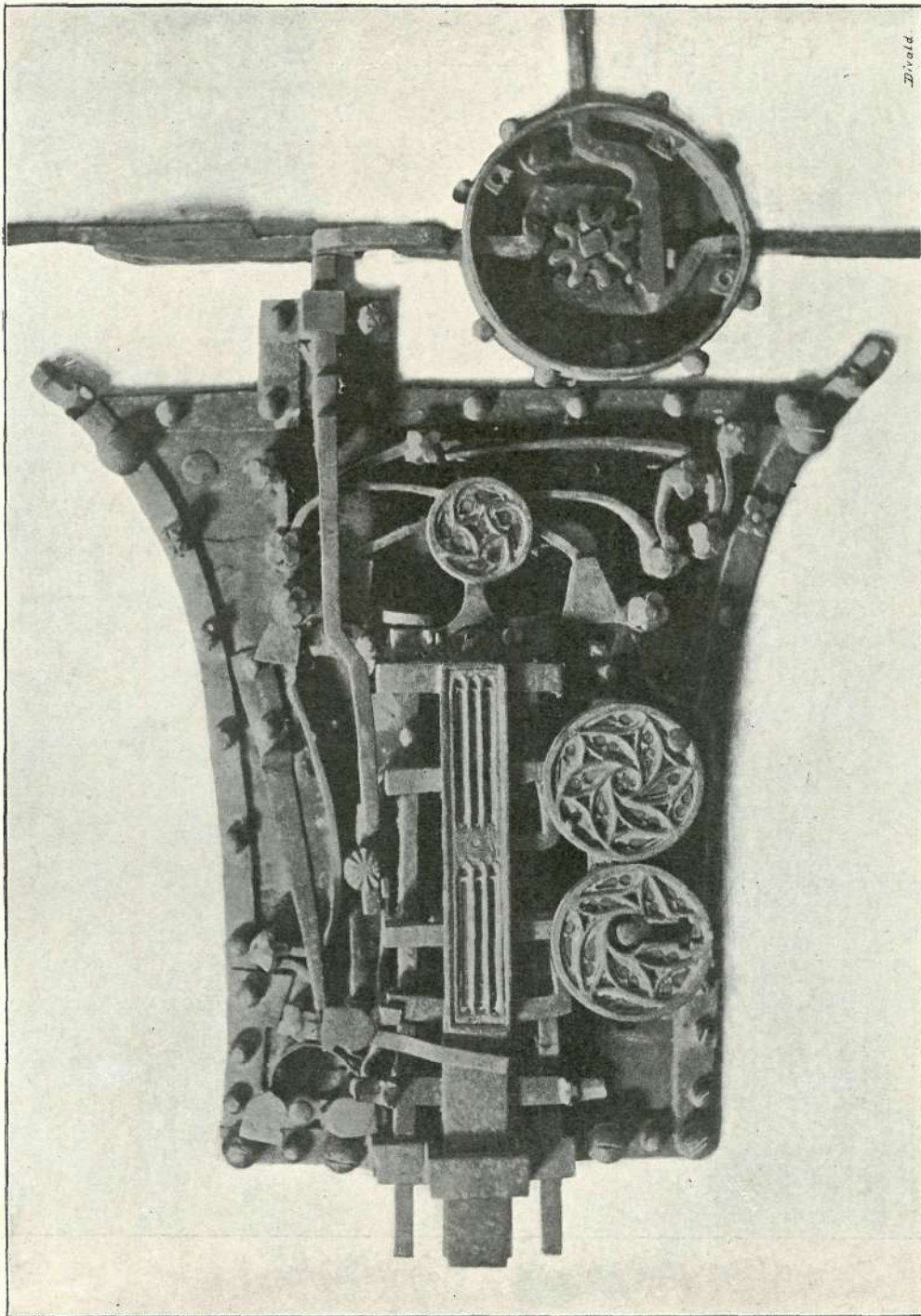
- 1. ábra. A szépes-szombati templom kapujának egyrúti.
- 2. ábra. A szépes-szombati templom sekrestye ajtajának kulcspatnya.
- 3. ábra. A nyitra-détki templom kapujának vak pántja.

2. ábra.

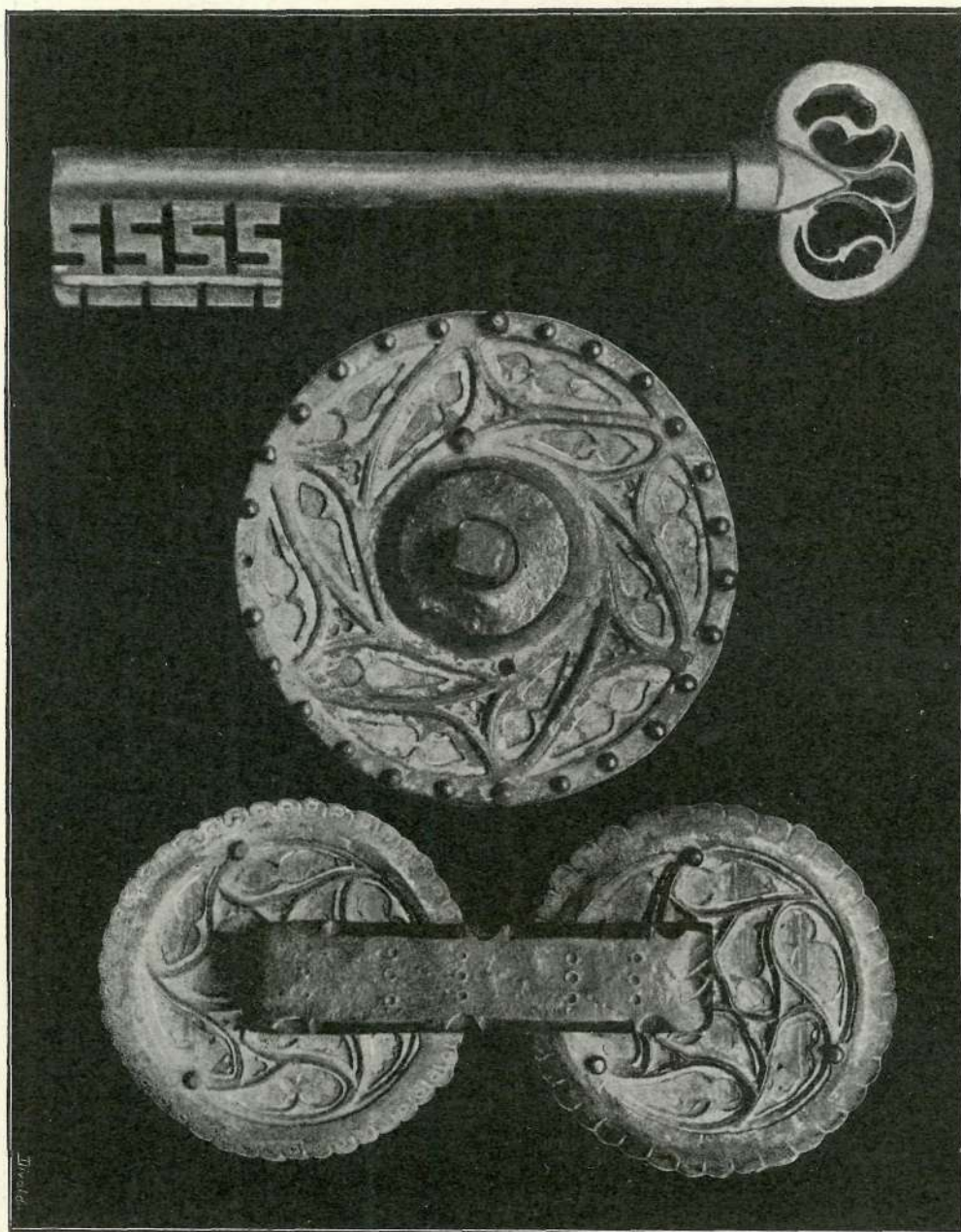

3. ábra.

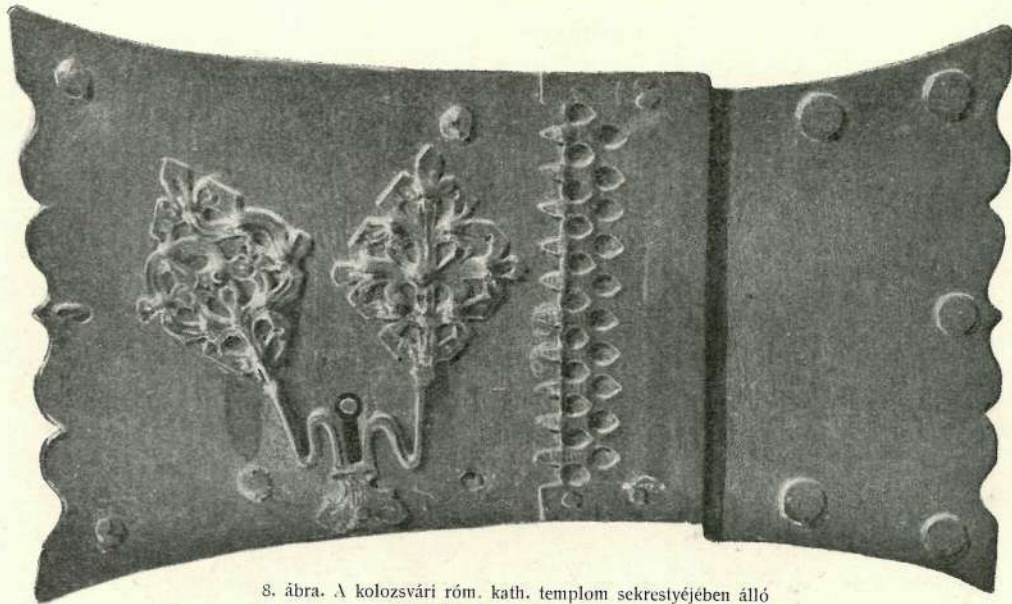
4. ábra. A bereghalmi (Erdély—Bükhalom) ágost. evang. templom sekrestyéjének zárja.

Zivold

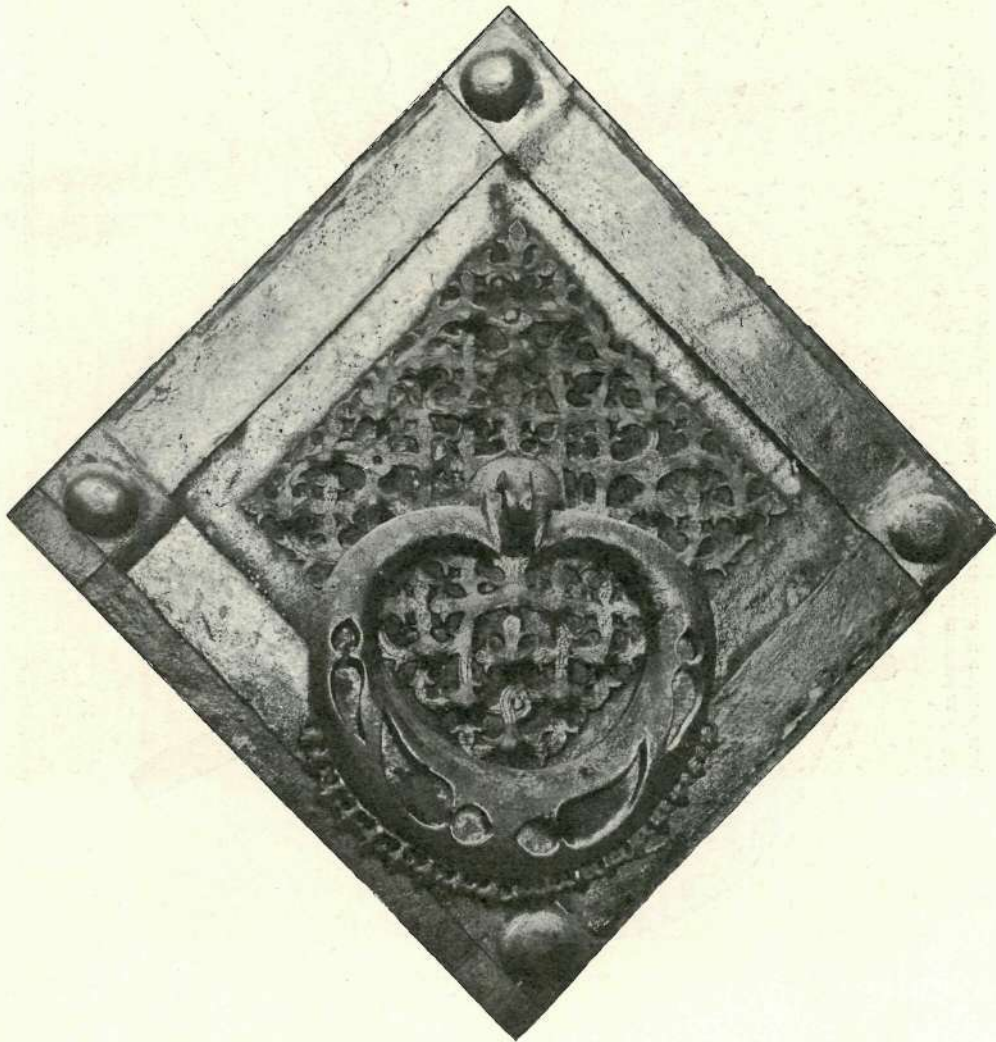
Középkorból való magyar vasalások.

5-7. ábra. A berehaláni (Erdély - Biháhalom) ágost. evang. templom sekrestye-ajtójának zárjának való kulcs s ugyancsak ezen az ajtón levő fogantyúk patizsa.

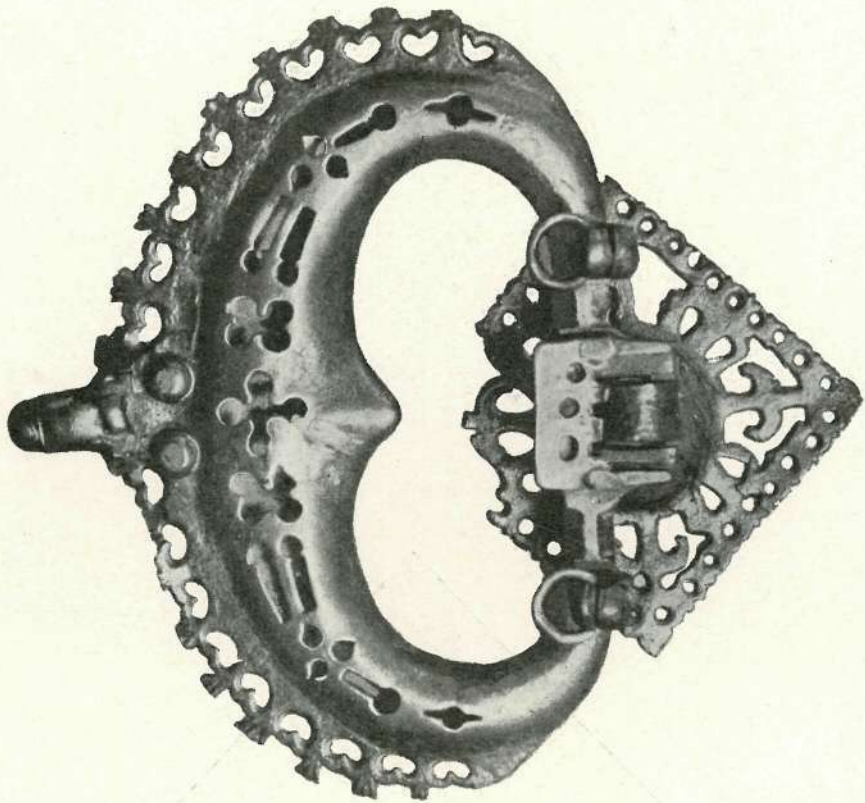
Középkorból való magyar vasalások.

8. ábra. A kolozsvári róm. kath. templom sekrestyéjében álló szekrénynek egyik zárpajzsa.

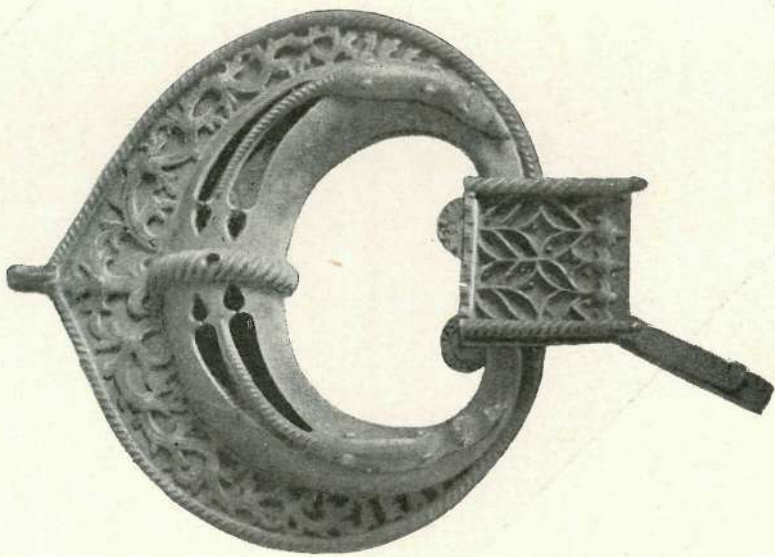

9. ábra. Szent Egyedről nevezett bártfai templom korus-ajtájának fogantyúja.

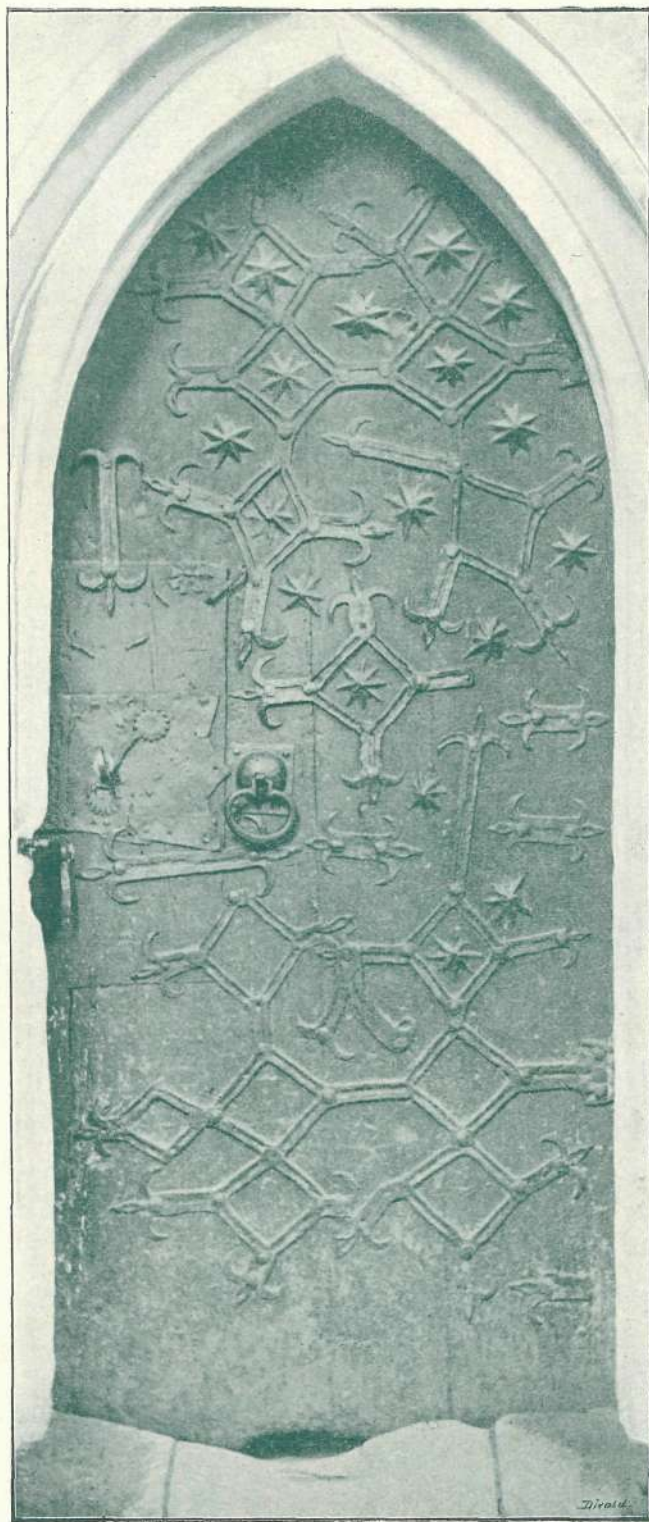

10. ábra. A Szent Jakabról nevezett lőcsei templom sekrestyéjének fajtáján levő gyűrű.

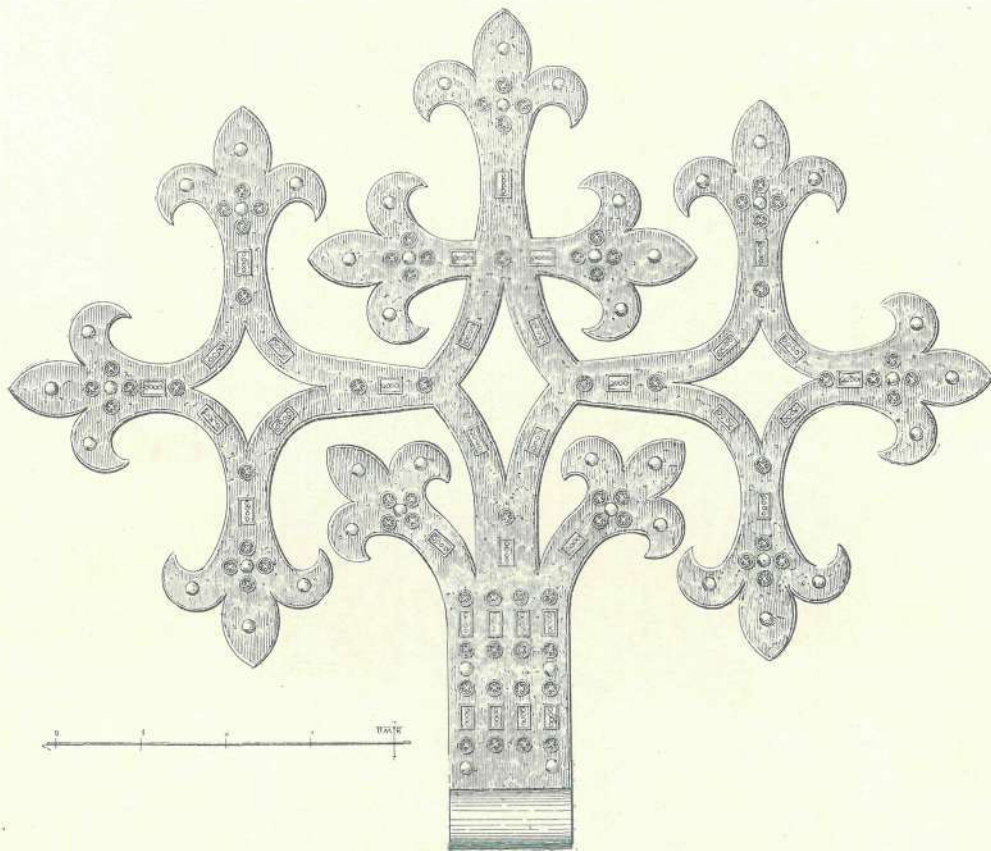
Középkorbeli való magvar vaskarikák.

11. ábra. A kassai múzeumban őrzött ajtó-gyűrű.
A kassai dóm restaurálása előtt ennek sekrestyé-ajtóját díszítete.

12. ábra. A nagydisznódi (Erdély, Heltau) templom sekrestyéjének ajtaja.
Magyar Iparművészet.

13. ábra. A nagyszebeni ág. evang. templom kapujának pántja.

14. ábra A. Szent Jakabról nevezett lőcsei templom egyik kulcs-pajzsa. Magassága 90 mm.

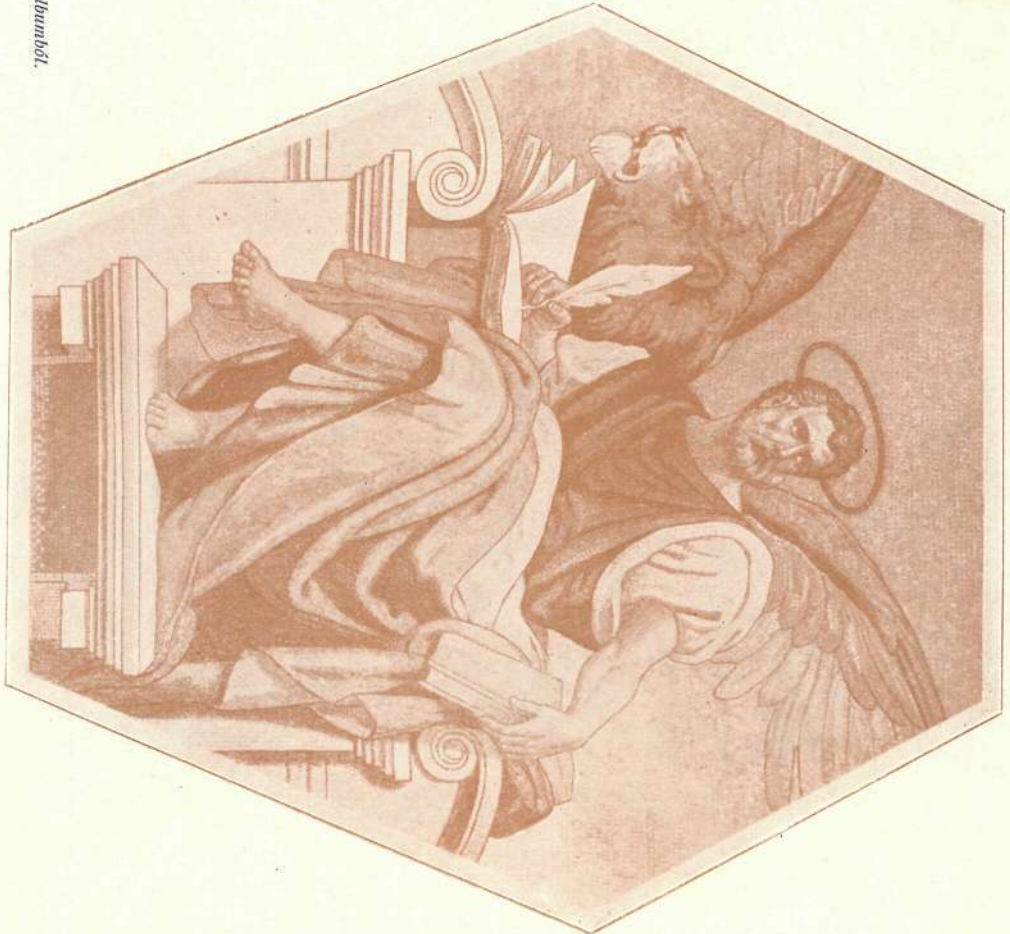
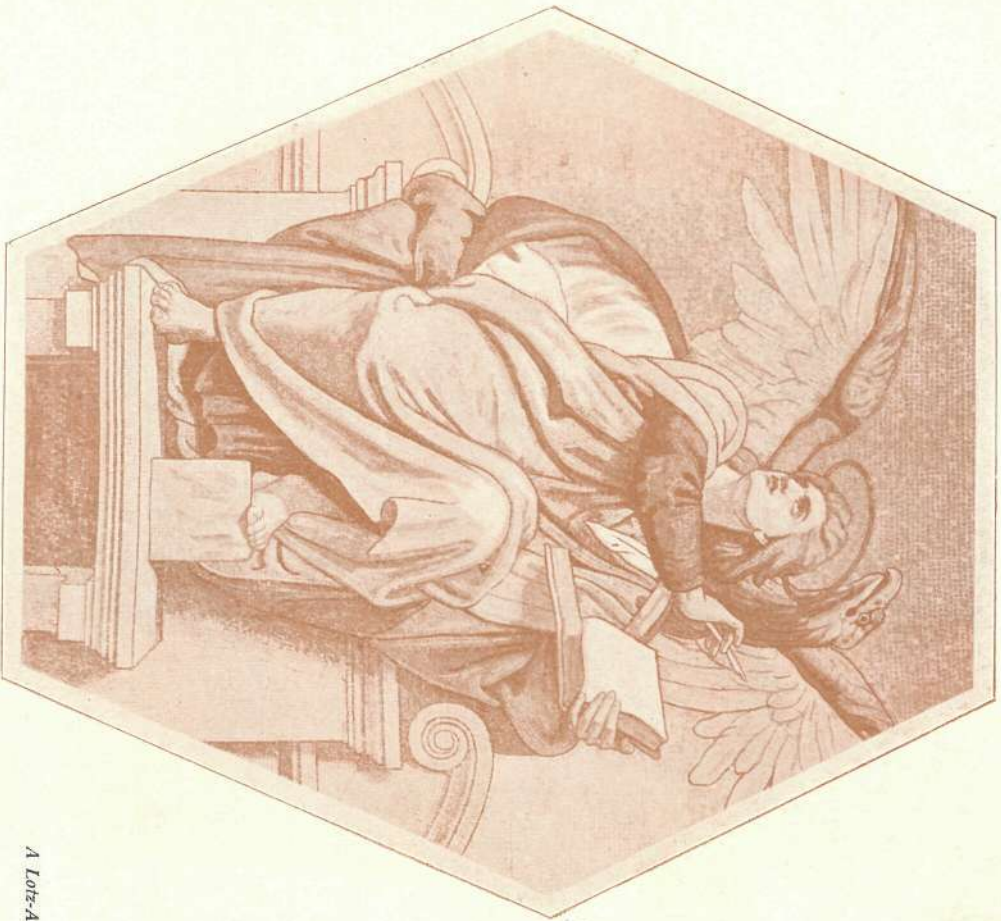
Hunyadi János halála. (Ferencvárosi templom.)

Tündér Ilona elvállik Argyrustól. (Fővárosi Vigadó.)

Amor oroslánoktól vontatva. (Ádám-féle ház.)

A Lotz-Albumból.

Mozaikekép a lipótvárosi templom kupolájából: két evangélista.

A Lotz-Albumból.

A mester leányai.

I. 300 koronás díj.

Helbing Ferenc rajza.

I. 300 koronás díj.

Dörre Tivadar rajza.

Az okmányfénykép-pályázat pályaművei.

I. 300 koronás díj.

Csizik Gyula rajza.

I. 300 koronás díj. Dörre Tivadar rajza.

II. 150 koronás díj.

Flesch Miksa rajza.

Az okmánybélyeg pályázat pályaművei.

II. 150 koronás díj. Obendorf Gusztáv rajzai.

II. 150 koronás díj. Marsi Ferenc rajzai.

Az okmánybélyeg pályázat pályaművei.

I. 300 koronás díj. Petridesz János.

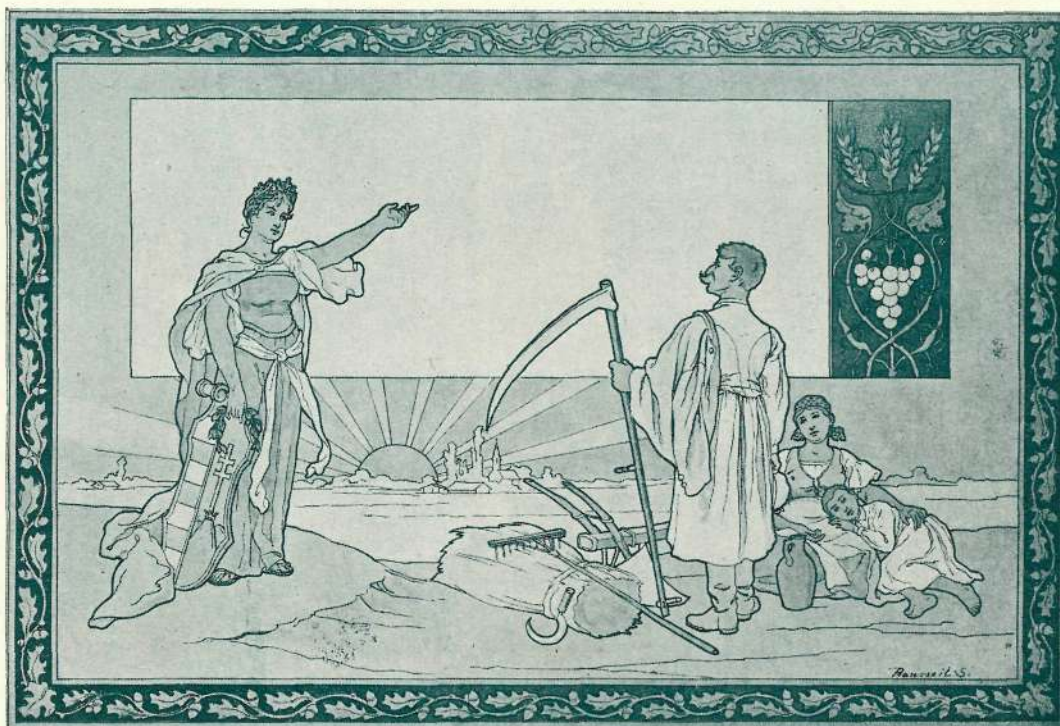
II. 200 koronás díj. Prenoszil Sándor.

Az orsz. iparegyesület oklevelére kiírt pályázatnak pályaművei.

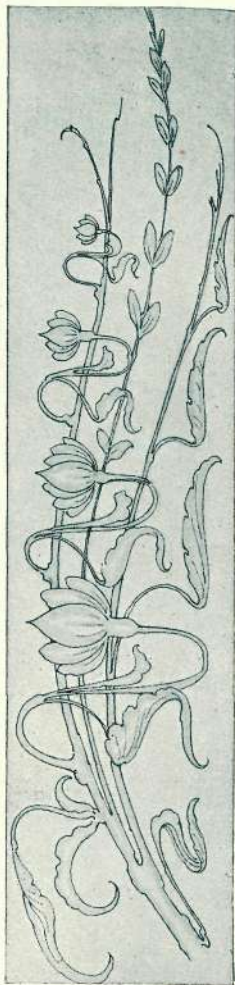
Petridesz János II. sz. pályaműve.

Dicséretet nyert.

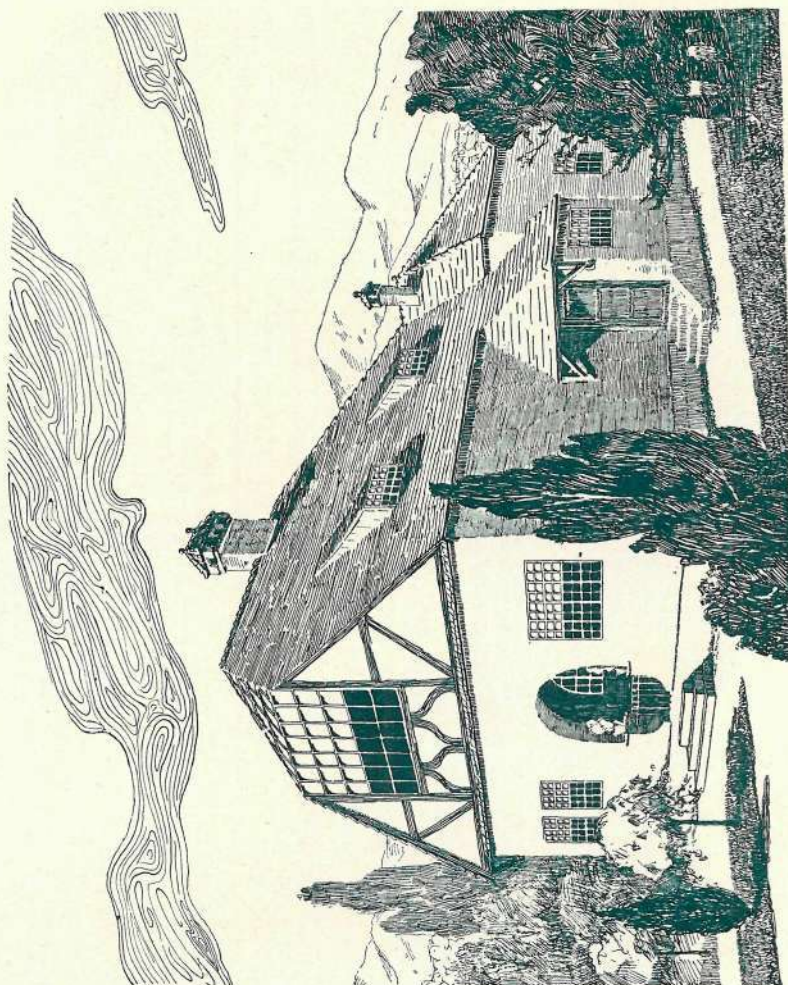

Mezői munkások kitüntető oklevele.

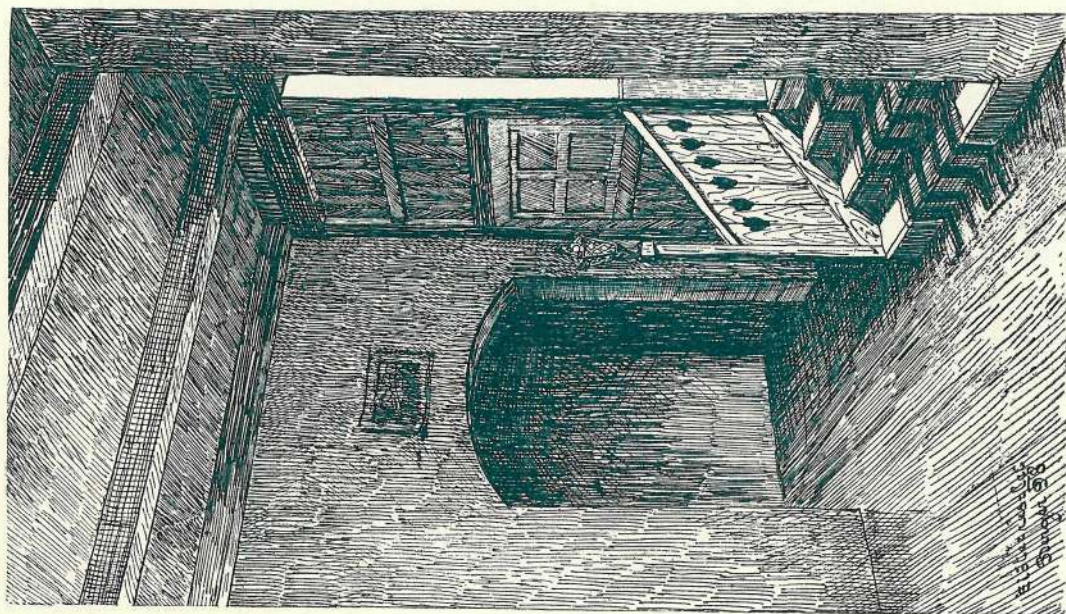
Prenoszil Sándor rajza.

Petridesz J. rajza.

Tanulmányok Berger Milksától.

Petridesz J. rajza.

Képkerei, zöldre pácolt jávorfából.

A halasi parasztsattok motívumai nyomán tervezte Böhm János.

Készítette Lukácsovics János.